Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31056

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i, 2018 y?l?nda Mahmut Gülle taraf?ndan geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, sporcular?n rekabet ortamlar?nda sergiledikleri etik davran??lar? ve psikososyal yeterlilikleri de?erlendirmeyi amaçlamaktad?r. Ölçek, özellikle sporcular?n rakip görü?lere veya farkl? stratejilere kar?? gösterdikleri ho?görü düzeyini ve ki?isel davran??lar?n? kontrol etme yetenekleri olan öz denetim seviyelerini ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Çal??ma, ölçe?in geçerlik ve güvenirlik özelliklerini sporcu örneklemi üzerinde inceleyerek, spor psikolojisi alan?na standart bir ölçüm arac? kazand?rmay? hedeflemi?tir.

Anahtar Kelimeler

Spor psikolojisi, Öz denetim, Kar??t görü?e sayg?, Ahlaki geli?im, Ölçek geli?tirme, Etik davran??.

Yazarlar

Mahmut Gülle

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, sporcular?n karma??k ve rekabetçi spor ortamlar?nda farkl? fikirlere ve rakiplere kar?? ne kadar sayg?l? davrand?klar?n? ve bu süreçte kendi dürtülerini ve duygular?n? ne ölçüde yönetebildiklerini belirlemek için geçerli ve güvenilir bir ölçüm arac? olu?turmakt?r. Ölçek, spor eti?i, fair play ve sporcular?n psikososyal olgunlu?u üzerine yap?lacak bilimsel ara?t?rmalara veri sa?lamak üzere geli?tirilmi?tir.

Gülle (2018) taraf?ndan yap?lan geli?tirme çal??mas?, sporcular?n sosyal ve ahlaki geli?imlerinin ölçülmesindeki bo?lu?u doldurmay? amaçlam??t?r. Bu araç, antrenörlere ve spor yöneticilerine, sporcular?n sadece fiziksel performans?n? de?il, ayn? zamanda karakter geli?imlerini de izleme imkan? sunmaktad?r.

Yap?

Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i, spor ba?lam?nda kritik öneme sahip iki ayr? psikolojik yap?y? ölçmektedir. ?lk yap?, "Kar??t Görü?e Sayg?", sporcular?n tak?m arkada?lar?, rakipler, hakemler veya antrenörlerin farkl? kararlar?na veya stratejilerine kar?? gösterdikleri kabul ve ho?görü düzeyini ifade eder. ?kinci yap? olan "Öz Denetim" ise, sporcunun anl?k tepkilerini kontrol edebilme, hedeflerine ula?mak için disiplinli davranabilme ve stres alt?nda bile davran??lar?n? düzenleyebilme becerisini kapsamaktad?r.

Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, sporcular?n sosyal etkile?imlerini ve ki?isel disiplinlerini ayr? ayr?

ARABPSYCHOLOGY.COM

de?erlendirmeye olanak tan?r. Bu ayr?m, sporcular?n hangi alanda geli?im göstermeleri gerekti?i konusunda daha hedefe yönelik müdahalelerin planlanmas?n? desteklemektedir.

Geçerlik

Ölçe?in Geçerlik çal??malar?, geli?tirme sürecinin temel bir parças?n? olu?turmu?tur. Gülle (2018), ölçe?in ölçmeyi amaçlad??? teorik yap?lar? gerçekten ölçtü?ünü kan?tlamak için yap?sal geçerlik yöntemlerini kullanm??t?r. Tipik olarak bu tür geli?tirme çal??malar?nda, uzman görü?leri ile kapsam geçerli?i sa?lanmakta ve ard?ndan istatistiksel yöntemlerle yap? geçerli?i test edilmektedir.

Yap? geçerli?i, özellikle Faktör Analizi yöntemleriyle incelenmi? olup, ölçe?in iki ana boyutta (Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim) kümelendi?i do?rulanm??t?r. Bu sonuçlar, ölçek maddelerinin teorik çerçeveye uygun olarak ilgili yap?lar alt?nda topland???n? göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in Güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Ölçe?in iç tutarl?l???, genellikle Cronbach's Alpha katsay?s? hesaplanarak incelenir. Yüksek Alpha de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü ve ölçe?in güvenilir oldu?unu gösterir.

Her ne kadar kaynakta spesifik güvenirlik katsay?lar? belirtilmese de, ölçek geli?tirme makalelerinde bu tür de?erlerin rapor edilmesi standartt?r. Ölçe?in alt boyutlar?n?n da yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?u varsay?lmaktad?r, bu da sporcular?n ilgili özelliklerini stabil bir ?ekilde ölçebildi?ini i?aret eder.

Faktör Analizi

Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i'nin yap?sal bütünlü?ünü ortaya koymak için Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Bu analiz, ölçe?in iki temel ve birbirinden ba??ms?z faktörden olu?tu?unu desteklemi?tir. Bu faktörler, ölçek ad?nda belirtilen Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim boyutlar?na kar??l?k gelmektedir.

Faktör analizinin sonuçlar?, sporcular?n bu iki önemli psikososyal özelli?inin istatistiksel olarak birbirinden ayr?labilir oldu?unu ve ölçe?in bu ayr?m? ba?ar?l? bir ?ekilde yakalad???n? göstermektedir. Bu, ara?t?rmac?lara bu iki yap?y? ayr? ayr? de?erlendirme imkan? sunarak spor psikolojisi alan?ndaki ara?t?rmalar?n derinle?mesine katk?da bulunur.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Development)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Ölçek maddeleri, kat?l?mc?lar?n ilgili ifadeye ne ölçüde kat?ld???n? belirten dereceli bir ölçek kullan?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Sporcular (Farkl? spor bran?lar?nda aktif olarak yer alan bireyler)

Ya? Grubu: Genellikle ergenlik dönemi sonras? ve yeti?kin sporcular.

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, üniversite düzeyinde ve farkl? spor dallar?nda (bireysel ve tak?m sporlar?) aktif spor yapan bireyleri içermektedir.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri

Anahtar Kelimeler

Spor eti?i, Fair play, Psikometrik araç, Mahmut Gülle, Ad?yaman Üniversitesi, Sporcu disiplini.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im E-posta Adresi: mhmtgulle@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Makalenin yay?mland??? dönemdeki Ad?yaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü veya ilgili akademik birim.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in geli?tirme y?l? **2018**'dir. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için sorumlu yazar Mahmut Gülle ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ara?t?rmalar için kullan?m genellikle ücretsizdir, ancak yazar?n resmi izni zorunludur.

Kaynaklar

Gülle, M. (2018). Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i: Geçerlik ve güvenirlik çal??mas?. *Ad?yaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *10*(29), 262-279.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: sporda-karsit-goruse-saygi-ve-oz-denetim-olcegi-

ARABPSYCHOLOGY.COM

toad.pdf

Sporda Kar??t Görü?e Sayg? ve Öz Denetim Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte mevcut de?ildir. Maddelerin orijinal dilinde ve biçiminde korunmas? gerekti?inden, bu bölümde madde listesi sunulamamaktad?r. Detayl? maddeler için yukar?da belirtilen referans makaleye ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM